

VI. Bíróságok

2. cím Kúria

Dr. Varga Zs. András
elnök

P.H

Budapest, 2024. július „ ”

A kiadmány hitelél:

Der Kúria

1. Feladatkör, tevékenység

1.1. A címhez/alcímhez tartozó intézmények száma, neve, törzskönyvi azonosító száma, honlapjának címe

Név: Kúria

PIR törzsszám: 304001

Honlap: <http://www.kuria-birosag.hu>

1.2. Az új intézmény és a feladat jogszabályi megalapozása

A Kúria tevékenységét Magyarország Alaptörvénye, a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.), továbbá a vonatkozó eljárési törvények rendelkezései alapján végzi.

1.3. Az intézmény tevékenységi köre, az év során teljesült feladatok, a szakmai feladatokban bekövetkezett változás, jellemző mutatókkal a szakmai működés értékelése

1.3.1. A Kúria feladatai

Magyarország Alaptörvénye, a Bszi., továbbá az eljárési törvények rendelkezései értelmében a Kúria elbírálja a törvényben meghatározott ügyekben a törvényszék, továbbá az ítéletábla határozatai ellen előterjesztett jogorvoslatokat, valamint a felülvizsgálati kérelmeket, emellett

- a bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz,
- elbírálja a jogegységi panaszokat,
- dönt az önkormányzati rendelet Alaptörvényen kívüli más, magasabb szintű jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről,
- dönt a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapításáról,
- elbírálja a népszavazással kapcsolatos jogorvoslatokat,
- polgári és közigazgatási ügyekben a bírósági határozat ellen irányuló, ún. valódi alkotmányjogi panasz sikeressége, az AB általi megsemmisítés esetén dönt a követendő eljárásról, azaz a konkrét jogvitában meghatározza az alkotmányellenes helyzet megszüntetésének eljárési eszközét,
- joggyakorlat-elemzést folytat a jogerős vagy véglegessé vált határozattal befejezett ügyekben, ennek keretében feltárja és vizsgálja a bíróságok ítélkezési gyakorlatát [Bszi. 24. § (1) bekezdés].

Vállalkozási tevékenységet a Kúria nem végez, részvétele gazdasági társaságokban nincs.

1.3.2. A szakmai feladatokban bekövetkezett változások

2023-ben a Kúria ítélkező és jogegységi feladatainak ellátását több jogszabályi változás érintette.

A Bszi-t módosító 2023. évi X. törvény megalkotásával változott az ügyelosztási rend kialakításának szabálya, e szerint azt a Kúria esetében a bírói tanács és a kollégium egyetértésével határozza meg a Kúria elnöke. A 2023. június 1-jén hatályba lépett módosítás a Kúria ügyelosztása tekintetében tételesen meghatározta azokat a szempontokat, amelyeknek érvényesülnie kell. Ezek az elvek a Kúria ügyelosztási rendjétől való eltérés esetén is érvényesülnek. A Kúria ügyelosztási rendjétől való eltérésre csak a törvényben meghatározott okból kerül sor. A törvény rögzíti továbbá a jogegységi panasz tanács összetételét is. Az OBH elnöke a bírácoknak a Kúriára történő kirendelése esetén a Kúria bírói tanácsa, valamint a Kúriának a kirendelendő bíró ügyszakának megfelelő ügyszakú kollégiuma egyetértésével dönt. Továbbá

érinti a Kúria elnökének a bírói és bírósági vezetői álláspályázatokat eredménytelenné nyilvánító döntését, annyiban, hogy ahhoz az OBT egyetértését rendeli.

A törvénymódosítás jelentős büntetőeljárásai változást vezetett be, amikor kizárta a jogorvoslat lehetőségét az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezéséről, illetve az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére irányuló indítvány elutasításáról hozott végzéssel szemben. A következőkben az elvégzett feladatokról olvasható rövid összegzés, ezt követi a 2023. év szakmai működésének értékelése.

1.3.3. A 2023-ben elvégzett főbb feladatok

1.3.3.1. A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa

A jogegységi panaszokat – amint a Bszi. 2022. január 1-től hatályos rendelkezései értelmében a jogegység érdekében előterjesztett előzetes döntéshozatali indítványokat is – a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa bírálja el. A Jogegységi Panasz Tanács összetételét sarkalatos törvény, a Bszi. határozza meg, a tanácsot a Kúria elnöke vagy elnökhelyettese vezeti. A Jogegységi Panasz Tanács összetételét és az ügyek kiosztását érintő, 2023. június 1. napjától hatályos változás, hogy a Bszi. rögzíti azt, hogy a tanács tagjai az elnök és további 40 bíró: az elnökhelyettesek, a főtítkár, a kollégiumvezetők, a kollégiumvezető-helyettesek és a tanácselnökök. A Kúria kollégiumai az ügyelosztási rendben dönthetnek úgy, hogy a jogegységi panasz tanács két, az elnökön kívül 20-20 bíró tagból álló résztanácsban jár el. Ebben az esetben a jogegységi panasz tanács azonos ítélező tanácsba tartozó tagjait a vezetéknevük ítélező tanácson belüli ABC rendjében kell az I-es és a II-es résztanácsba beosztani, hogy azokban minden ítélező tanács egyenlő arányban legyen képviselve. Az ügyeket automatikusan felváltva kell kiosztani, a páratlan számú ügyek az I., a páros számú ügyek a II. résztanácsba kerülnek.

A jogegység biztosítása továbbra is elsősorban a felülvizsgálati eljárásokban történik. Az alsóbb fokú bíróságok ugyanis eltérhetnek a Kúria közzétett határozatától, azonban az eltérést meg kell indokolni. Az eltérés indoka lehet például az Alkotmánybíróság, az Európai Unió Bíróságának vagy az Emberi Jogok Európai Bíróságának döntésének követési kötelezettsége. A Kúria közzétett határozataitól való eltérés az eljárási törvényekben a felülvizsgálat jogalapjaként szerepel. Ezek a szabályok meghatározzák, hogy a jogosult a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozással felülvizsgálati kérelmet terjeszthet elő. Amennyiben a felülvizsgálati kérelemben a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre már hivatkoztak és a Kúria a felülvizsgálati határozatában az eltéréssel okozott jogsértést nem orvosolta, jogegységi panasz előterjesztésének van helye. Jogegységi panasz akkor is előterjeszthető, ha a közzétett kúriai határozatot az alsóbb fokú bíróságok követték és attól csak a Kúria tért el úgy, hogy jogegységi eljárást nem kezdeményezett.

A 2023. évben a Jogegységi Panasz Tanácshoz mindösszesen 72 ügy érkezett, ebből 54 jogegységi panasz ügy, 18 előzetes döntéshozatali indítvány volt. Az 54 jogegységi panaszból – az automatikus ügyelosztás szerint – 25 az I. résztanácshoz, 29 a II. résztanácshoz került. Az alapügyek szakágak szerinti megoszlása a következő volt: 1 büntető, 10 közigazgatási, 28 gazdasági, 2 munkajogi és 13 polgári ügy. A 2023. évben befejezett ügyek száma összesen 63 volt, ebből 52 jogegységi panasz, 11 előzetes döntéshozatali indítványra indult eljárás volt. A beszámolási időszakban összesen 17 jogegységi panasz ügy maradt folyamatban a Jogegységi Panasz Tanács előtt.

1.3.3.2. Jogegységi hatályú jogegységi panasz határozatok 2023-ban

2023-ban a Jogegységi Panasz Tanács 4 ügyben hozott jogegységi hatályú határozatot, de csak egy ügyben állapította meg, hogy az eltérés nem volt indokolt, és helyezte hatályon kívül a támadott határozatot, továbbá utasította a Kúria felülvizsgálati tanácsát új eljárásra és új határozat hozatalára. A fennmaradó három ügyben a Jogegységi Panasz Tanács úgy ítélte meg, hogy az eltérés indokolt volt, ezért a támadott határozatokat a Kúria hatályában fenntartotta.

A Jogegységi Panasz Tanács által 2023-ban hozott jogegységi hatályú határozatok és a jogegységi panaszt elutasító határozatok teljes szövege a Kúria honlapján (<https://kuria-birosag.hu/hu/jogegysegi-hatarozatok-hatalyos>), továbbá a Bírósági Határozatok Gyűjteményében (<https://ekta.birosag.hu/anonimizalt-hatarozatok>) elérhető.

1.3.3.3. Előzetes döntéshozatali indítványra hozott jogegységi határozatok 2023-ban

2022. január 1-től előzetes döntéshozatali indítványra – korábbi elnevezése szerint jogegységi indítványra – jogegységi eljárásnak akkor van helye, ha az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében jogegységi határozat meghozatala, korábban meghozott jogegységi határozat megváltoztatása vagy hatályon kívül helyezése szükséges, vagy ha a Kúria valamely ítélkező tanácsa jogkérdésben el kíván térni a Kúria Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától.

Jelentős változás a korábbiakhoz képest, hogy előzetes döntéshozatali indítvány a joggyakorlat továbbfejlesztése érdekében már nem terjeszthető elő.

2023-ban a Jogegységi Panasz Tanácshoz mindösszesen 18 – ebből az I. résztanácshoz 11, a II. résztanácshoz 7 – előzetes döntéshozatali indítvány érkezett. Az indítványozó 7-7 ügyben a Kúria ítélkező tanácsa és a Kúria kollégiumvezetője, 4 ügyben pedig a legfőbb ügyész volt. 2023-ban a Jogegységi Panasz Tanács 11 – ebből az I. résztanács 5, a II. résztanács 6 – előzetes döntéshozatali indítványra indult eljárást fejezett be: 9 jogegységi határozatot hozott, 2 esetben pedig a határozathozatalt mellőzte. A 2023-as évben befejezett jogegységi eljárások közül egy esetben járt el kiegészült Jogegységi Panasz Tanács: az 5/2023. jogegységi határozatot (Jpe.III.6Q.043/2022/9. szám) a Jogegységi Panasz Tanács a Kúria Büntető Kollégiumának kúriai bíró tagjaival kiegészülve hozta meg. A beszámolóval érintett időszakban mindösszesen 17 előzetes döntéshozatali indítványra indult jogegységi eljárás maradt folyamatban a Jogegységi Panasz Tanács előtt, 11 az I. résztanácsnál és 6 a II. résztanácsnál.

A határozatok teljes szövege a Bszi.-ben írtaknak megfelelően több közzétételi felületen, így a Kúria honlapján (<https://kuria-birosag.hu/hu/jogegysegi-hatarozatok-hatalyos>) is elérhető.

1.3.3.4. Kollégiumi vélemények

A Bszi. 27. § (1) bekezdése szerint a Kúria kollégiuma az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében figyelemmel kíséri a bíróságok gyakorlatát, és véleményt nyilvánít a vitás jogalkalmazási kérdésekben.

Polgári Kollégium

A Kúria Polgári Kollégiuma 2023-ban kollégiumi véleményt nem fogadott el. Az aktuális jogalkalmazási kérdéseket tanácselnöki értekezleten vitatta meg, és annak eredményét a megbeszélésről készített emlékeztetőben rögzítette, amely valamennyi ítélőtáblai és törvényszéki kollégiumvezető számára is elérhető.

Büntető Kollégium

A Kúria Büntető Kollégiuma 2023-ban egy a 2/2023. (VII. 5.) kollégiumi véleményt alkotta meg.

A Kúria Büntető Kollégiuma az eddig kibocsátott büntetőjogi és büntető eljárásjogi tárgyú kollégiumi véleményeket a Btk. korábbi felülvizsgálat óta eltelt módosításaira figyelemmel, valamint a Be. hatályba lépésére és a kollégiumi vélemény elfogadásáig hatályba lépett módosításaira figyelemmel felülvizsgálta, és a továbbra is fenntartott kollégiumi véleményeket a jogszabályi változásoknak és a bírói gyakorlat alakulásának megfelelő módosításokkal hatályában fenntartotta, módosítással fenntartotta, illetve hatályon kívül helyezte.

Közigazgatási Kollégium

2023. évben az egységes jogalkalmazás biztosítása érdekében a Kúria Közigazgatási Kollégiuma a Bszi. 27. § (1) bekezdése alapján egy kollégiumi véleményt fogadott el. [1/2023. (VI. 12.) KK vélemény a közigazgatási perekben a perorvoslatban részt vett bíró kizárásával kapcsolatos egyes kérdésekről].

1.3.3.5. Joggyakorlat-elemzés

A Kúria 2023-ban is folytatta az ítélkezési gyakorlat aktuális kérdéseinek vizsgálatát a kúriai joggyakorlat-elemző csoportok keretein belül. A társadalom széles körét érintő, illetve a joggyakorlat egysége szempontjából kiemelkedő fontosságú jogalkalmazási problémák feltárása érdekében a következők szerint.

A Kúria Büntető Kollégiuma 2023. évben egy joggyakorlat-elemző csoport által készített összefoglaló jelentést fogadott el, míg egy vizsgálat folyamatban maradt, illetve egy vizsgálat indult. „Az előkészítő ülés gyakorlata, különös tekintettel a beismerés feltételeire” elnevezésű joggyakorlat elemző csoport által készített összefoglaló véleményt a kollégium 2023. május 31. napján fogadta el. Folyamatban maradt „A korrupciós bűncselekmények ítélkezési gyakorlata”, valamint 2023. évben indult a „A felülbírálat terjedelme és a korlátozott felülbírálat gyakorlati tapasztalatai” elnevezésű joggyakorlat-elemzés.

A Kúria Közigazgatási Kollégiuma a közigazgatási ítélkezési tevékenység vizsgálata keretében „Az alperes hatóság védekezésének terjedelme közigazgatási perekben” tárgykorban 2021-ben felállított joggyakorlat-elemző csoport az alperesi védekezéssel kapcsolatos joggyakorlatot elemezte összefoglaló véleményében. A véleményt a Kúria Közigazgatási Kollégiuma 2023. június 12. napján fogadta el.

A Kúria a Polgári Kollégiumban (Munkaügyi és Gazdasági Részkollégium) 2023. évben 3 joggyakorlat-elemző csoport működött az alábbi tárgykörökben:

- A gondnokság alá helyezési perek bírósági gyakorlata;
- A sérelemdíj alkalmazásának gyakorlata;
- Az online térben elkövetett jogsértések, különös tekintettel a személyiségi jogok megsértésére.

Ezeket kívül a kollégium tagjai további két olyan joggyakorlat-elemző csoportban tevékenykednek, amelyeket a Polgári Kollégium tagjai vezetnek. Ezek:

- Az előzetes döntéshozatali eljárások kezdeményezésének gyakorlata;
- A törvényes bíróhoz való jog.

1.3.3.6. Tudományos tevékenységek, gyakoronokok fogadása

1.3.3.6.1. A Kúria Werbőczy István Országbírói Kutatóintézete

A 2021. július 1-jén alakult Kutatóintézet kutatásokat folytat és elemzéseket végez a magyar igazságszolgáltatás történetéhez, alkotmányos rendeltetéséhez és a bírói függetlenség alapkérdéseivel kapcsolódóan, szakmai anyagok készítésével támogatja a Kúria ítélező tanácsainak és kollégiumvezetőinek a munkáját, továbbá eseti jelleggel szakértői anyagokat készít. Mindezen tevékenységekhez kapcsolódóan kiadványszerkesztési és rendezvényszervezési feladatokat is ellát. A Kutatóintézet részeként működik a Kúria Tőry Gusztáv Jogi Szakkönyvtára.

A Kúria Werbőczy István Országbírói Kutatóintézete 2023-évben a következő tudományos tevékenységeket végezte:

„A bírói függetlenség intézményes garanciái” című részkutatás és konferencia: A magyar igazságszolgáltatás történetének feltárása és bemutatása kiemelten az Intézet kutatási stratégiájába tartozik. Az igazságszolgáltatás függetlenségének komplex, történeti, társadalomtudományi, jogösszehasonlító vizsgálata kapcsán 2022 tavaszán indult egy kutatás, amelyben a Kúria bírái és főtanácsadói, valamint külső szakértők vettek részt. A kutatásnak ugyancsak része volt a jelenlegi igazságszolgáltatás függetlenségének megítélése és értékelése az Európai Unió jogalkotásában és a jogalkalmazásában. A kutatás az ún. modellországok mellett kiterjedt az igazságszolgáltatás függetlenségének megítélése és értékelése terén a hozzánk hasonló fejlődést követő országokra is. 2023. március 23-án – a részkutatás lezárásaként – nemzetközi konferenciát szervezett az Intézet, ahol eredményeiket az abban részt vevők megosztották.

„Háromszáz éves a Kúria” című kutatás és konferencia: A 2023-as év különleges évforduló volt a Kúria életében, hiszen 2023-ban volt háromszáz éve, hogy az 1722/23. évi pozsonyi diéta a Curiát mint rögzített hatáskörű, állandóan működő felsőbírószakot állandó székhellyel letelepítette Pesten, amely témakör egy önálló kutatás keretében külön figyelmet kapott. A Kúria Werbőczy István Országbírói Kutatóintézete keretében 2022. őszétől folyt a „Háromszáz éves a Kúria” című kutatás, amelynek fókuszában a Kúriának, mint rögzített hatáskörrel, állandóan működő felsőbírószaknak a létrejötte, annak történeti előzményei, továbbá a szervezeti struktúra feltárása és bemutatása állt. Évszázados alkotmányos szokásaink és e jeles esemény előtt tisztelegve a Kúria Werbőczy István Országbírói Kutatóintézete 2023. június 19. napján, a törvénykönyv királyi szentesítésének 300. évfordulóján, a kutatás eredményeit bemutató jogtörténeti konferenciát rendezett. A kutatás a Kúria főtanácsadói, illetve külső szakértők, történészek, jogtörténészek bevonásával zajlott. A kutatás lezárásaként a kutatás eredményeit bemutató konferenciakötet készült az Intézet gondozásában, amit a konferencián mutattak be a kutatásban résztvevők.

A Kúria jogegységesítő tevékenysége, történeti és hatályos kérdések részkutatás: 2023. év őszén indult a Kúria jogegységesítő tevékenysége című kutatás, amely egyetemi oktatók, illetve a Kúria kollégiumai részéről két-két fő bevonásával zajlott. A bírósági jogalkalmazás egységének biztosítása alkotmányos hagyományaink és az Alaptörvény kifejezett rendelkezése alapján is a Kúria kiemelt feladata, amelynek történeti előzményei a 18. századig nyúlnak vissza. A kutatás ennek a történeti előzménynek a kérdéseit, korszakait, eszközeit veti vizsgálat alá, de magában foglalja a mai kérdéseket is. A kutatás 2024 nyarán zárul a tervek szerint, a kutatás eredményeit tanulmánykötetben tervezi megjelentetni a Werbőczy Kutatóintézet, tervek szerint 2024 év végén vagy 2025 év elején.

Ugyancsak 2023. évben indult a bírói függetlenség tematikájú kutatás – „Összehasonlító elemzés és nemzetközi kitekintés” című – részkutatása, amelyben hazai és főként külföldi egyetemi oktatók vesznek részt. A kutatás több irányú, az igazságszolgáltatás függetlenségének megítélését

vizsgálja az Európai Unió jogalkotásában, jogalkalmazásában és az ún. modellországokban, illetve a hozzánk hasonló fejlődést mutató országokban. A kutatás lezárásaként és a kutatási eredmények bemutatásaként nemzetközi konferenciát tervez a Kutatóintézet 2024 őszén.

140 éves a Pénzügyi Közigazgatási Bíróság: 2023. év első felében egy, a Közigazgatási Kollégiumba beosztott kúriai főtanácsadók, illetve külső szakértők bevonásával, a Pénzügyi Közigazgatási Bíróság 1883. évi felállításával, annak jelentőségével, mai aktuális kérdésekkel kapcsolatos rövid kutatást indított a Werbőczy István Országbírói Kutatóintézet. A kutatás eredményeit tanulmányok keretében adták közre a kutatásban részt vevők, amelynek a Kúriai Döntések - Bírósági Határozatok Fórum rovata egy tematikus, ünnepi, júliusi különszám keretében biztosított helyet.

1.3.3.6.2. A Kúria főtanácsadói kara

A Kúria és az Országos Bírósági Hivatal stratégiájával összhangban 2014-ben alakult meg a főtanácsadói rendszer. Lényege a kölcsönös tanulás elvén nyugszik, amelynek révén kifejeződik a joggyakorlat és a jogelmélet szoros kapcsolatának szüksége is: a (legtöbb esetben a tudományos szférából érkező) főtanácsadók a speciális kutatási területeikből merítő tudásukkal segítik a kúriai bírák munkáját, miközben megismerik az ügyek végső fokon történő elbírálásához és az ítélezési gyakorlat egységének biztosításához szükséges felsőbbirósági szemléletmódot. Hatékony fenntartásához bizalmi légkörre van szükség, amelyet a Kúria a főtanácsadói működésre előírt sajátos belső szabályok kialakításával ér el.

A kúriai főtanácsadók nagyrészt tudományos fokozattal (PhD) rendelkező, rendszerint határozott idejű kinevezéssel foglalkoztatott igazságügyi alkalmazottak. Az Iasz. értelmében a főtanácsadó érdemi és ügydöntő feladatokat ellátó tisztviselő és a Kúrián foglalkoztatott főtanácsadó szakirányú felsőfokú végzettséggel rendelkezik. A főtanácsadók szolgálati helye a Werbőczy István Országbírói Kutatóintézet, annak megalakulása óta. A főtanácsadók feladataik egyik részét a kollégiumvezető által kijelölt ítélező tanács mellett végzik, munkaidejük másik részében pedig kutatási tevékenységre fókuszálnak. A Kúria kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a főként főállású egyetemi oktatóként tevékenykedő főtanácsadók különféle feladatai között egyensúly legyen. A Kutatóintézet és a főtanácsadók alapfeladatai nem változtak, továbbra is kutatásaikkal, háttérelmzéseikkel segítik a Kúria ítélező tanácsainak és kollégiumvezetőinek munkáját. Emellett a főtanácsadók feladata a Kutatóintézet keretei között egyedi kutatási feladatok elvégzése, előkészítő anyagok elkészítése és amennyiben a főtanácsadók a belső kutatócsoport tagjai, úgy a konkrét kutatásban meghatározott feladatok ellátása.

A 2023. december 31-i állapotot tekintve 27 főtanácsadó működött a Kúrián. A főtanácsadók önálló kutatási területe, érdeklődési köre a jogrendszer valamennyi spektrumát felölelte: büntető anyagi és eljárási jog, energiajog, jogelmélet, környezetjog, közigazgatási jog, magyar állam- és jogtörténet, munkajog, nemzetközi jog, pénzügyi jog, polgári anyagi és eljárási jog, szellemi alkotások joga, társadalombiztosítási jog, uniós jog.

1.3.3.6.3. A Kúriai Döntések, Bírósági Határozatok c. folyóirat

A Kúriai Döntések – Bírósági Határozatok c. folyóirat 2022-től kezdődően – megfelelően a kor kívánalmainak – a Kúria saját, szabad hozzáférésű (*open access*) ingyenes kiadványaként jelenik meg. A nyomtatott kiadás megszűnt, helyette elektronikus formában, a Kúria honlapján érhető el az egyes lapszámok. A folyóiratot továbbra is a Kúria bíráiból álló Szerkesztőbizottság szerkeszti.

Az új konstrukció alapvetően az egyéni szintű jogászi felhasználást teszi lehetővé, ideértve a bírák és igazságügyi alkalmazottak általi felhasználást is. A döntéseknek a jogi adatbázisokba való beillesztéséhez és azokon belüli kereshetőségéhez fűződő igényt a Kúria a jogtárszolgáltatókkal megkötött külön megállapodások útján biztosítja.

1.3.3.6.4. A Kúria gyakornoki programja

Az állam- és jogtudományi doktori iskolákkal 2014 áprilisában megkötött együttműködési megállapodás alapján évek óta sikeresen működik a Kúria gyakornoki programja, amely egyszerre szolgálja a Kúria ítélkező tevékenységének tudományos megalapozását és a bírói gyakorlatból merítő, színvonalas doktori értekezések születését. A programba felvételt nyert doktoranduszok a kutatási témájukhoz kapcsolódó ügyekben eljáró tanácshoz kapnak beosztást, amelynek munkáját jogirodalmi kutatás végzésével, tudományos szakvélemény adásával segítik, ugyanakkor lehetőségük nyílik tárgyalások látogatására, a bírókkal történő konzultációra is.

A gyakornokok egy-egy instruktorként bíró irányítása és felügyelete mellett folytatták kutatási tevékenységüket, kutatási témájukhoz kapcsolódóan egy publikálásra alkalmas tanulmányt is készítettek.

1.3.4. A szakmai működés értékelése

A Kúria előtt alapvetően feladatok állnak. Más, mint ezek ellátása nem fogalmazható meg célkitűzésként sem. A feladatok ellátásának keretei sem változnak lényegesen, a célok tehát általánosságban azonosak voltak a 2022. évre megfogalmazottakkal.

Változatlanul prioritást élveztek a jogegységesítő feladatok. A Kúria Alaptörvényben foglalt, kiténtetett és kizárólagosan ellátott feladata a jog egységes értelmezése és az egységes bírói gyakorlat biztosítása, a jogegységesítés. A jogegység biztosításának rendszerét érintő, 2020-ban hatályba lépett jogszabályváltozások, a korlátozott precedensrendszer bevezetése óta a jogegységesítés elsődlegesen a felülvizsgálati eljárások keretében zajlik, amelynek garanciális elemét jelenti a felek által kezdeményezhető jogegységi panasz eljárás. Emellett a jogegység biztosításának Alaptörvényben is nevesített, a bíróságokra kötelező eszköze a jogegységi határozat.

2023-ban már minden kollégiumban öttagú tanácsokban folyt az ítélkezés. A Kúria hagyományainak és a külföldi legfelsőbb bírósági tapasztalatoknak is megfelelő, nagyobb létszámú tanácsokra bízott ítélkezésnek nem volt akadálya.

A 2023-as év statisztikai adataiból jól látszik, hogy sikerült javítani az időszerűségi adatokat. A 2023-as év ügyforgalmi adatainak további javulása azt is lehetővé tette, hogy az elbírálási határidő is tovább csökkenjen.

Elkerülhetetlen cél volt a felkészülés a június 1-jén hatályba lépett az egyes igazságügyi tárgyú törvényeknek a magyar helyreállítási és ellenállóképességi tervhez kapcsolódó módosításáról szóló 2023. évi X. törvény által kiváltott új igazgatási környezethez, majd a törvény végrehajtása. A törvény, amelynek tervezetét a Kúria is véleményezte, amint a címe is utal rá, a Magyarország Helyreállítási és Ellenállóképességi Tervében (a továbbiakban: MHET) megfogalmazott mérföldköveket követi. Ennek folytán nem volt kétséges, hogy a törvény elfogadása és megvalósítása a feltétele annak, hogy Magyarország hozzájusson az országot megillető, de visszatartott uniós forrásokhoz, így azt a Kúria tudomásul vette. Sőt, mint minden más törvényt legjobb tudása szerint igyekezett és igyekszik betartani. Ez azonban nem zárja ki, hogy következményeit értékelje.

Világosan felismerhető – de indokolása is utal rá –, hogy a törvény és háttere, a MHET az elmúlt években megfogalmazott nemzetközi, elsősorban uniós kritikákra, különösen az Európai Bizottság 2021. és 2022. évi jogállamisági jelentésére vezethető vissza. Ezek rendre figyelmen kívül hagyták a Kúria hivatalos álláspontját, ezzel szemben a bennük megfogalmazott kritikát nyilvános forrásokból ellenőrizhető, ugyanakkor nagyon kislétszámú forrásból származó, de folyamatosan és minden lehetséges csatornán sulykolt, egymással összehangolt, valótlan és eltorzított állítások alapozták meg. Ezeket itthon és a nemzetközi kapcsolattartás eszközrendszerét felhasználva igyekezett a Kúria megelőzni, majd cáfolni, de ez csekély eredményre vezetett, mivel a vita

folyamatosan politikai háttér előtt zajlott, ahol a hivatalos intézményi álláspont súlya meg sem közelíti az önlegitimáló szerveződések véleményét.

A törvény elfogadása az adminisztratív terhek növekedését, a mindennapi ítélkezéstől erőforrások elvonását eredményezte.

1.4. Az intézményen belül a szervezeti és a feladatstruktúra korszerűsítésére tett intézkedések

A Kúria a jogszabályok által kötelezően előírt szabályzatokkal rendelkezik, amelyek a belső számítógépes hálózaton minden munkavállaló számára megismerhetők. A Kúria kiemelt jelentőséget tulajdonít a belső szabályzatok rendszeres felülvizsgálatának, így a nemzeti vagyonnal való felelős gazdálkodás, valamint a közpénzek szabályszerű, átlátható és hatékony felhasználása érdekében tovább folytatódott a gazdálkodási szabályzatok aktualizálása, amelynek keretében megújultak a gazdálkodást érintő szabályzatok, úgymint a Kötelezettségvállalás, pénzügyi ellenjegyzés, érvényesítés, utalványozás rendjéről szóló szabályzat, a Kúria Gazdasági Ügyrendje, az Eszközök és források értékelésének rendje, a Pénz- és értékkezelés rendje, a Számlarend, valamint a Számviteli Politika.

Valamennyi szabályzatban rendezettek a működéshez kapcsolódó, pénzügyi kihatással járó, jogszabályban vagy egyéb közjogi szervezetszabályozó eszközben nem szabályozott kérdések.

A humánerőforrás-kezelés átlátható, a munkaerő-kiválasztás során kiírt pályázatok a képzettségi követelményeket és elvárt egyéb kompetenciákat tartalmazzák.

A Kúrián rendelkezésre álló erőforrások erejéig a Koordinációs, Személyzeti és Oktatási Főosztály, magában foglalva a belső ellenőrzési vezető éves képzési tervét is, éves oktatási tervet állít össze, továbbá gondoskodik az OBH szervezésében zajló kötelező vagy alternatív oktatások és a résztvevő személyek koordinációjáról.

2. Az előirányzatok alakulása

2.1. Az előirányzatok teljesítésének és az előirányzat-módosítások alakulása

Az előirányzatok teljesítése és az előirányzat-módosítások 2023. évben bekövetkezett változásainak levezetése az alábbiak szerint alakul.

Megnevezés	2022. évi tény	2023. évi eredeti előirányzat	2023. évi törvényi módosított előirányzat	2023. évi módosított előirányzat	2023. évi tény	5/1	5/4
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	millió forintban, egy tizedessel					% -ban	
Költségvetési kiadás	6 433,7	6 541,0		6 951,0	6 951,0	108,0	100,0
ebből: személyi juttatás	4 908,2	5 395,7		5 365,7	5 365,7	109,3	100,0
Finanszírozási kiadás	195,9	-		-	-	-	-
Bevétel	214,7	108,0		184,5	184,5	85,9	100,0
Támogatás	6 166,5	6 433,0		6 766,5	6 766,5	109,7	100,0
Költségvetési maradvány	248,4	-		-	-	-	-
Létszám (fő)	338,0	421,0			349,0	103,3	-

millió forintban egy tizedessel

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Kiadásból személyi juttatás	Létszám (fő)
2022. évi XXV. törvény szerinti előirányzat	6 541,0	108,0	6 433,0	5 395,7	421,0
Módosítások jogcímenként					
Kormány hatáskörű előirányzat módosítások	0,0	0,0	0,0	0,0	
Irányító szervei hatáskörű előirányzat módosítások	410,0	76,5	333,5	217,5	0,0
- Irányító szervei költségvetési támogatások növekedés	333,5	0,0	333,5	217,5	
- Többletbevétel előirányzatosítása	76,5	76,5	0,0	0,0	
Intézményi hatáskörű előirányzat módosítások	0,0	0,0	0,0	-247,5	0,0
- Kiemelt előirányzatok közötti előirányzat csökkentés módosítások				-247,5	
- Többletbevétel előirányzatosítása					
2023. évi módosított előirányzat	6 951,0	184,5	6 766,5	5 365,7	349,0

2.2. A főbb kiadási tételek feladatteljesítéssel összefüggő alakulása

A pénzügyi lehetőségeket messzemenően figyelembe vevő takarékos gazdálkodás eredménye, hogy a Kúria 2023. évben is valamennyi fizetési kötelezettségének határidőn belül eleget tett.

A főbb kiadási tételek feladatteljesítéssel összefüggő alakulása

adatok millió forintban

Megnevezés	Eredeti előirányzat 2022. év	Eredeti előirányzat 2023. év	Módosított előirányzat 2022. év	Módosított előirányzat 2023. év	Teljesítés 2022. év	Teljesítés 2023. év
Személyi juttatások	5 271,1	5 395,7	4 908,3	5 365,7	4 908,3	5 365,7
Munkaadókat terhelő adók és szociális hozzájárulási adó	877,7	761,5	684,1	745,0	684,1	745,0
Dologi kiadások	287,1	295,8	352,3	440,9	352,3	440,9
Egyéb működési célú kiadások			119,1	2,2	119,1	2,2
Felújítások			167,8	199,7	167,8	199,7
Beruházások	46,0	88,0	202,1	197,5	202,1	197,5
Finanszírozási kiadások			195,9	0	195,9	0
Kiadások összesen	6 481,9	6 541,0	6 629,6	6 951,0	6 629,6	6 951,0

A Kúria 2023. évi költségvetése tartalmazza a Kúria Werbőczy István Országbírói Kutatóintézet költségvetését is, 80,0 millió forint összegben.

A személyi juttatásokra fordított kiadás az előző évi tényadathoz képest 9,3%-os növekedést mutat.

A 2023. évi elemi költségvetésben munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó kiadása 761,5 millió forint volt, melyhez képest a tényleges kifizetés 745,0 millió forint lett. A teljesítés a személyi juttatásokon bekövetkező költségváltozásokkal párhuzamosan mintegy 2,2%-kal alacsonyabb az eredeti előirányzatnál. Az adó- és járulékfizetési kötelezettségeknek a Kúria mindig pontosan és határidőben eleget tett.

A dologi kiadás eredeti előirányzata az igazságügyi szakértők díjazásának, valamint az infláció növekedésére tekintettel 8,7 millió forinttal emelkedett a 2023. évi költségvetésben a 2022. évi eredeti előirányzathoz képest. Az előirányzat-változásokat figyelembe véve dologi kiadásokra éves szinten 440,9 millió forint állt rendelkezésre, mely összeget teljes egészében felhasználtunk. A 2022. évi dologi kiadási teljesítéshez képest 2023. évben 25,2%-os növekedés figyelhető meg, mely az épületüzemeltetéssel összefüggő működési kiadások inflációs árváltozása miatti emelkedésének tudható be.

Az egyéb működési célú kiadások a Kúria nemzetközi szervezetekben betöltött tagsága révén a 2023. évben fizetett nemzetközi tagsági díjak összegét tartalmazza.

A felhalmozási kiadások feladatteljesítéssel összefüggő alakulását a 2.2.4. pont tartalmazza részletesen.

2.2.1. Az előirányzatok évközi változásai, a tényleges teljesítéseket befolyásoló főbb tényezők

adatok millió forintban

Megnevezés	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés
Személyi juttatások	5395,7	5365,7	5365,7
Munkaadókat terhelő adók és szociális hozzájárulási adó	761,5	745,0	745,0
Dologi kiadások	295,8	440,9	440,9
Egyéb működési célú kiadások		2,2	2,2
Felújítás		199,7	199,7
Intézményi beruházás	88,0	197,5	197,5
K i a d á s o k összesen:	6 541,0	6 951,0	6 951,0
Közhatalmi bevétel	0	0	0
Működési költségvetési bevételek	108,0	184,0	184,0
Felhalmozási bevételek	0	0,5	0,5
Előző évi maradvány igénybevétele	0	0	0
B e v é t e l e k összesen:	108,0	184,5	184,5

A beszámolási időszakban rendelkezésre álló pénzügyi eszközök biztosították a zavartalan gazdálkodást. A Kúria 2023. évi kiadásaira a költségvetésben 6 541,0 millió forint állt rendelkezésre, amely közel azonos az előző évi elemi költségvetési értékkel. A kiadások fedezetét az előző évekhez hasonlóan túlnyomórészt (97,35%-ban) költségvetési támogatás biztosította. A támogatás eredeti előirányzatához (6 433,0 millió forint) képest a teljesülés 6 766,5 millió forint lett, amely a 2022. évi tényadat összegénél (6 166,5 millió forint) 9,7%-kal magasabb.

A hiányzó forrás „saját bevétel” volt. 2023. évben a Kúriának a tervezetthez képest 76,0 millió forint működési bevételi többlete keletkezett. A saját bevétel túlnyomó része az épület üzemeltetéséhez kapcsolódóan továbbszámlázott (közvetített) szolgáltatások ellenértékéből, illetve a Legfőbb Ügyészség részére épületüzemeltetési szolgáltatás ellentételezéseként kiszámlázott átalánydíjak teljesítéséből adódott. A Kúria működési bevételében csökkenés figyelhető meg a Legfőbb Ügyészséggel közös felhalmozási jellegű munkák osztott költségviselése folytán.

A Kúriának 2023-ban informatikai eszközök értékesítéséből 0,5 millió forint intézményi felhalmozási bevétele keletkezett.

A beszámolási időszakban gazdálkodásra 6 951,0 millió forintot fordítottunk, amely 4,8%-kal több az előző évhez képest. Ezen összegből működési kiadásokra 6 553,8 millió forintot, míg felhalmozási kiadásokra (intézményi beruházásra, felújításra) 397,2 millió forintot használtunk fel.

A Kúria költségvetési keretszámait is determináló, Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvény alapján meghatározott kiemelt előirányzatok az év folyamán, a jogszabályi kereteken belül és az igények figyelembevételével irányító szervek és intézményi hatáskörben módosultak.

A beszámolási időszakban a költségvetési kiadások egyenlegében 410,0 millió forint előirányzat növekedés következett be, így az éves gazdálkodás során 6 951,0 millió forint állt rendelkezésre.

Az előirányzat változások hatásköri megbontása a következő volt:

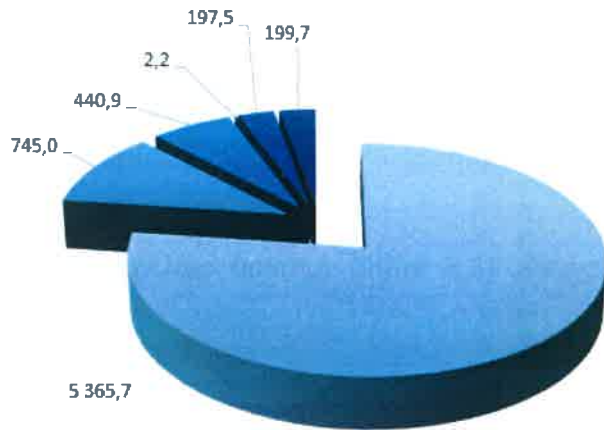
- **Irányító szervi hatáskörben:** a kiadási és a költségvetési bevételt érintően nettó egyenlegében 410,0 millió forint,

A módosítások következtében a működési kiadások előirányzata 100,8 millió forinttal, a felhalmozási kiadásokra fordítható rész pedig 309,2 millió forinttal növekedett.

Az így rendelkezésre álló pénzügyi keretek, az egyes kiemelt előirányzatokat terhelő kiadási teljesítésekhez megfelelő fedezetet biztosítottak.

adatok millió forintban

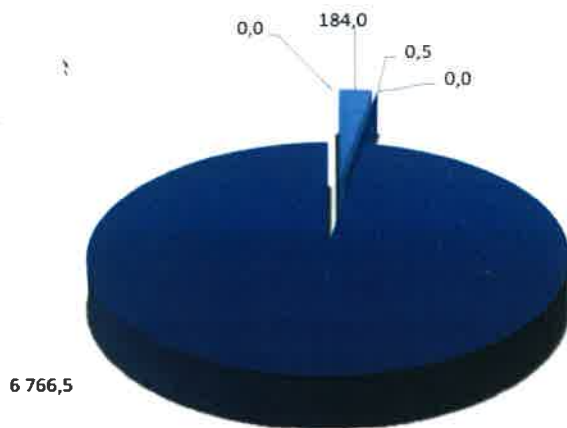
A 2023. évi költségvetési kiadások teljesítésének megoszlása

- SZEMÉLYI JUTTATÁSOK: 5 365,7
- MUNKAADÓKAT TERHELŐ JÁRULÉKOK ÉS SZOCIÁLIS HOZZÁJÁRULÁSI ADÓ 745,0
- DOLOGI KIADÁSOK 440,9
- EGYÉB MŰKÖDÉSI CÉLÚ KIADÁSOK 2,2
- BERUHÁZÁSOK 197,5
- FELÚJÍTÁSOK 199,7

adatok millió forintban

A 2023. évi költségvetési bevételek teljesítésének megoszlása

- KÖZHATALMI BEVÉTELEK 0,0
- MŰKÖDÉSI BEVÉTELEK 184,0
- FELHALMOZÁSI BEVÉTELEK 0,5
- MARADVÁNY IGÉNYBEVÉTELE 0,0
- TÁMOGATÁSOK 6 766,5

2.2.2. A személyi juttatások előirányzatának és teljesítésének alakulása, létszámváltozások
adatok millió forintban

Megnevezés	Eredeti	Módosított	Teljesítés
Foglalkoztatottak személyi juttatásai	5 245,2	5 231,4	5 231,4
Külső személyi juttatás	150,5	134,3	134,3
Személyi juttatások összesen	5 395,7	5 365,7	5 365,7
Munkaadókat terhelő adók és szociális hozzájárulási adó	761,5	745,0	745,0

Személyi juttatások kiadásaira 2023. évben az elemi költségvetésben 5 395,7 millió forint állt rendelkezésre.

A **foglalkoztatottak személyi juttatás** előirányzata 13,8 millió forinttal csökkent az eredeti előirányzathoz képest.

A személyi juttatások előirányzatának előző évhez képesti változásában szerepet játszott a Kormány a 1757/2021. (X. 27.) Korm. határozata, valamint a 1388/2022. (VIII. 09.) Korm. határozata alapján a Kúria Werbőczy István Országbírói Kutatóintézet által végzett szakmai feladatok finanszírozásához nyújtott 80,0 millió forint támogatás, amelynek 2023. évi költségvetést érintő végrehajtása a 1388/2022. (VIII. 09.) Korm. határozat alapján a Kúria költségvetésébe beépülő jelleggel megtörtént.

2021. január 1. napjától az Igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. tv. (a továbbiakban: Iasz). 121. § (1) bekezdése kiegészült a h) ponttal, melynek értelmében az igazságügyi alkalmazottak részére a költségvetésben biztosított előirányzatoktól függően, cafetéria juttatás adhatóvá vált. A Kúria költségvetésében 2017. évig rendelkezésre állt az igazságügyi alkalmazottak tekintetében is a cafetéria juttatás kifizetéséhez szükséges keret. A 2021. és a 2022. évben a Kúria cafetéria forrástöbbletét a fejezeti költségvetés tartalmazta. A 2022. évi, igazságügyi alkalmazottak engedélyezett létszámával számított forrás különbözet (36,5 millió forint) biztosítása megtörtént a Kúria 2023. évi költségvetésében.

A Bjt. 184. § (1) bekezdésének és az Iasz. 118. § (1) bekezdésének 2022. január 1-jétől hatályos módosítása szerint a bíró, valamint az igazságügyi alkalmazott 25, 30, 35, 40, illetve 45 év szolgálati idő után jubileumi jutalomra jogosult. A 2022. évi költségvetésben az időközben – 2022. január 1. napjától – hatályba lépett jogszabálmódosítás következtében bázisként nem szerepelt a 45 éves jubileumi jutalom tárgyevi kerete. Ennek forrását a központi költségvetés biztosította. A 2022. évben jogosultságot szerző munkatársak esetében a jogszabályváltozás által eredményezett többletköltség (15,7 millió forint) bázisban történő megjelenítése a 2023. évi költségvetésben megtörtént.

A foglalkoztatottak személyi juttatások előirányzata biztosította a bértábla szerinti besorolások forrását, valamint az illetmények havonkénti folyósítását, a törvényi előírások alapján a bírák és az igazságügyi alkalmazottak kötelező előresorolásából adódó illetmény-emeléseket.

A Kúria elnökének álláspontja szerint a jelenlegi gazdasági helyzet és az infláció jelentős mértékű növekedése a bírói és igazságügyi alkalmazotti illetmények reálértékének csökkenését eredményezik. Az utóbbi időben tapasztalható példátlan inflációs hullám rendkívül magas fluktuációt eredményez. Fentiekre figyelemmel mielőbb indokoltnak tartjuk a bírói illetményalap mértékének 35 %-kal, a jelenlegi 566.660 forintról 765.000 forintra történő emelését a bírósági szervezetrendszer munkavállalóinak megtartásához, az általuk nyújtott szakmai tevékenység méltó elismeréséhez.

Az éves szinten rendelkezésre álló foglalkoztatottak személyi juttatásainak módosított előirányzata (5 231,4 millió forint) az illetményeken felül fedezetet nyújtott

- a jubileumi jutalom összegére,
- egyéb munkavégzéshez kapcsolódó juttatásokra,
- a készenléti, ügyeleti díjak,
- a közlekedési költségtérítések,
- a szociális jellegű juttatások kifizetésére,
- a cafeteria rendszerében adható juttatások kifizetésére,
- céljutalom fizetésére,
- energetikai hozzájárulás kifizetésére.

2023. évben normatív jutalmazás nem történt.

A foglalkoztatottak személyi juttatásainak teljesítése mindösszesen 5 231,4 millió forint volt.

2023. évben az átlagos statisztikai létszám a következőképpen alakult:

➤ választott tisztségviselő	1 fő
➤ bíró	93 fő
➤ bírósági titkár	20 fő
➤ szakirányú felsőfokú végzettségű tisztviselő	84 fő
➤ nem szakirányú felsőfokú és középfokú végzettségű tisztviselő	61 fő
➤ vezető	32 fő
➤ fizikai dolgozó	58 fő
	349 fő

2023. évben az átlagilletmény összege – 358 fő foglalkoztatottal számolva – 993.913 forint volt.

A **külső személyi juttatásokra** 2023. évben az elemi költségvetésben 150,5 millió forint állt rendelkezésre. A teljesítés 134,3 millió forint volt.

A **munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó** fizetési kötelezettség felhasználása, a személyi juttatások teljesítésével összhangban alakult. A munkaadókat terhelő járulékokra és szociális hozzájárulási adóra az elemi költségvetésben 761,5 millió forintot terveztünk. Az irányító szervi és intézményi hatáskörű előirányzatmódosítások következtében éves szinten 745,0 millió forint állt rendelkezésre, amely teljes egészében fel lett használva.

A szociális hozzájárulási adó 2022. évi 2,5 százalékpontos csökkentéséből eredő megtakarítás miatt szükséges volt a 2023. évi bázis előirányzatot az éves (12 havi) számított összeggel, 127,7 millió forinttal csökkenteni.

Az adó- és járulékfizetési kötelezettségeknek a Kúria mindig pontosan és határidőn belül eleget tett.

2.2.3. Dologi kiadások előirányzatainak és teljesülésének alakulása

A dologi kiadások fedezetére 2023. évben az elemi költségvetésben 295,8 millió forintot hagytak jóvá, mely 3%-al magasabb a 2022. évi bázis összegnél. Az előirányzat-változásokat figyelembe véve dologi kiadásokra éves szinten 440,9 millió forint állt rendelkezésre, melyből 2023-ban a teljes összeg fel lett használva a gazdálkodás zavartalanságának biztosítása érdekében. Az energiahordozók, papíráruk, egyéb alapanyagok és egyes szolgáltatások infláció miatti költségemelkedése eredményeként a tervezett eredeti előirányzatot jelentősen (mintegy 49,1%-

kal) meghaladta a tárgyévi teljesítés. A 2022-es költségvetési évhez képest 2023. évben 88,6 millió forinttal több dologi kiadás teljesült.

Ebből:

- Az épület üzemeltetésével összefüggő szolgáltatások nettó értéke (gáz, áram, víz- és csatorna, karbantartás, parkolási díj és egyéb üzemeltetési költség stb.) mintegy 159,8 millió forint.
- A továbbszámlázott szolgáltatások összértéke 25,3 millió forint volt. Államháztartáson belül a Legfőbb Ügyészség felé történik kiszámlázás, államháztartáson kívülre pedig az étterem üzemeltetésére szerződött cég részére.
- A kommunikációs szolgáltatás értéke 24,4 millió forint volt.
- Készlet beszerzésre (irodaszer, könyv, folyóirat, éven belül elhasználódó eszközök stb.) 51,5 millió forintot fordítottunk.
- Egyéb dologi kiadások jogcímen 7,6 millió forint kifizetést teljesítettünk.
- Szakmai tevékenységet segítő szolgáltatások (tolmácsolás, védői díjak stb.) kifizetett összege 2023. évben 13,2 millió forint volt.
- A vásárolt termékek és szolgáltatások ÁFA vonzata 75,9 millió forint, a kiszámlázott termékek és szolgáltatások ÁFA befizetése 67,3 millió forint volt.
- A kiküldetési költségek 15,9 millió forint kiadást jelentettek.

A koronavírus-járvány következtében 2021-ben már világszerte érezhetőek voltak a pandémia globális gazdaságra gyakorolt hatásai, melyek kedvezőtlen tendenciákat indítottak el a magyar gazdaságban is. Az ukrajnai háborús környezet hatása ezt tovább fokozta. Mindez a hazai intézményekben, így a Kúria esetében is azt eredményezte, hogy megemelkedett a dologi jellegű kiadások, különösen az energiaköltségek mértéke. A kiugróan magas inflációs hatások, az energiaárak jelentős mértékű emelkedése, továbbá a Kúria működéséhez szükséges irodai eszközök, másolópapírok, tisztítószer beszállítását végző cégek, illetve az igénybe vett szolgáltatások tekintetében a szolgáltatást nyújtó cégek folyamatosan jelzik áremelési szándékukat. A takarékos gazdálkodást szem előtt tartva az irodaszerek és tisztítószer esetében a tervezett éves felhasználásnak megfelelő készletmennyiséget a tárgyév elején lefolytatott pályázat nyerteseivel kötött szerződések alapján berendeltük, valamint racionalizáltuk az iratnyomtatási stratégiát, melyek révén költségmegtakarítást tudtunk elérni.

2023. III. negyedévében lejártak a villamosenergia- és a gázenergia szolgáltatókkal két évre kötött szerződéseink. A 2023. évben az energiahordozók beszerzésére vonatkozóan lefolytatott közbeszerzési eljárásokat követően kétéves periódusú közbeszerzési szerződéseket kötöttünk. Ennek eredményeként a piaci helyzet hatására várhatóan emelkedő árnál kedvezőbb áron vásároljuk a villamosenergiát és a földgázt.

A Kúria az elmúlt évek során egyre nagyobb hangsúlyt fektetett a gazdaságos, környezetbarát intézményi működésre. A gazdálkodásban a takarékosági szempontokat messzemenően érvényesítettük. A beszerzési eljárások keretében a piaci viszonyok vizsgálata, valamint a 2023. évben az alábbi munkák ütemezett végrehajtása hozzájárult a kedvezőbb energetikai működéshez és ezáltal a költségek csökkentéséhez:

- nyílászárófelújítás,
- fűtőkorszerűsítés.

A Kúrián az energiaválság során bevezetett takarékosági intézkedések legfontosabb lépései a gázfogyasztás tekintetében a csökkentett fűtési hőmérséklet munkaidőhöz igazodó beállítása, a vezérlés időprogramozási lehetőségének a megvalósítása, a melegvízellátás használathoz igazodó időprogramozása, valamint a folyosói ajtók lezárása volt. A villamosenergia megtakarítás érdekében folyamatosan áttérünk a LED-es fényforrások használatára, befejeződött a folyosói világítás korszerűsítése a fényforrás cserékkel és vezérlés kiépítésével.

A székház épület energiafogyasztását folyamatosan nyomon követjük. A takarékosági intézkedéseknek köszönhetően éves szinten a gáz felhasználás tekintetében 50% feletti, a villamosenergia vonatkozásában pedig megközelítően 10%-os megtakarítást értünk el.

Az épület homlokzata sajnos magán viseli az elmúlt évtizedek nyomát. 2023-ban az utcai homlokzatokon átfogó veszélymentesítést végeztünk, amely során a vártnál nagyobb területeken kellett eltávolítani a veszélyessé vált vakolatot. Az eltávolított részek teljeskörű visszajavítása mielőbb elvégzendő feladatot jelent.

2.2.4 A felhalmozási kiadások előirányzatának és teljesítésének alakulása

A felhalmozási jellegű kiadásokra az eredeti költségvetésben jóváhagyott 88,0 millió forinttal szemben 397,2 millió forintot fordítottunk.

A Kúria a 2023. évi elemi költségvetésében felújítási előirányzattal nem rendelkezett. A tárgyévben folytatódott a homlokzati nyílászárók felújítása, melyhez a forrást fejezeti támogatás és a Kúria megtakarításai biztosították. A Kúria – a pénzügyi lehetőségek függvényében – az elkövetkező években is tervezi folytatni a homlokzati nyílászárók cseréjét, valamint a homlokzati állagmegóvás érdekében a veszélymentesített területek visszajavítását.

Intézményi beruházásokra a 2023. évi elemi költségvetésben meghatározott alap 46,0 millió forinton kívül a székház felújítási munkálatokra kapott 42,0 millió forint támogatást technikailag a beruházási előirányzaton terveztük meg, amely felhasználása a felújítási jogcímen valósult meg. Az évközi előirányzat-módosítások következtében a rendelkezésre álló forrás informatikai eszköz-, és szoftverbeszerzésekre, valamint egyéb tárgyi eszközök, berendezési, felszerelési tárgyak beszerzésére nyújtott fedezetet.

2.2.5. Egyéb működési célú kiadások előirányzatainak és teljesülésének alakulása

Az egyéb működési célú kiadások a Kúria nemzetközi szervezetekben betöltött tagsága révén a 2023. évben fizetett nemzetközi tagsági díjak összegét tartalmazza. A Kúrián 2022. évben szabad maradvány nem képződött, így a tárgyévben ezen a jogcímen befizetési kötelezettség nem keletkezett.

2.3. A bevételek alakulása

2.3.1. A többletbevételek alakulása, a tervezettől való eltérés okai

A tervezett kiadások fedezetét az előző évekhez hasonlóan nagyobb részt a költségvetési támogatás biztosította (97,35%). 2023. évben a Kúriának 76,0 millió forint működési bevételi többlete keletkezett. A Kúria 2023. évi kiszámlázott intézményi működési bevételeinek túlnyomó része a Legfőbb Ügyészség közös épületben történő elhelyezéséhez kapcsolódó bevételből származott, mely továbbszámlázásból származó bevételi többlet a dologi kiadásoknál előzetesen megfinanszírozott közüzemi-, és épületüzemeltetési költségek, valamint beruházási, felújítási munkák finanszírozásához nyújtott fedezetet.

A Kúriának 2023-ban informatikai eszközök értékesítéséből 0,5 millió forint intézményi felhalmozási bevétele keletkezett.

2.3.2. A bevétel tervezettől való elmaradásának okai

A Kúriának 2023. évben nem volt bevételi elmaradása.

2.3.3. Követelésállomány alakulása

A Kúria mérlegben kimutatott követelésállománya az éves működési jellegű elszámolásból adódik (pl.: NAV TB járulék túlfizetés, 2023. december havi táppénz, igénybe vett szolgáltatásokra adott előleg, külföldi kiküldetési előleg) 1,1 millió forint volt.

2.4. Költségvetési-maradvány

2.4.1. A 2022. évi költségvetési maradvány főbb felhasználási jogcímei

2022. évben a Kúria a rendelkezésre álló teljes előirányzatát felhasználta, költségvetési maradványa nem keletkezett.

2.4.2. A 2023. évi költségvetési maradvány alakulása, összetétele, keletkezésének okai

2023. évben a Kúria a rendelkezésre álló teljes előirányzatát felhasználta, költségvetési maradványa nem keletkezett.

3. Egyéb

3.1. A gazdálkodás és a vagyonváltozás összefüggései

3.1.1. Vagyonváltozás

A Kúria 2023. évi mérlegfőösszegének értéke 2 500,3 millió forint, amely az előző évi értékhez képest 8,7%-os növekedést mutat. A saját tőke mérlegértéke 1 994,7 millió forint.

A nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök értéke 170,7 millió forinttal növekedett az előző évihez képest.

Az immateriális javak és a tárgyi eszközök után az értékcsökkenést a tényleges használatnak megfelelően időarányosan számoltuk el. 2023. évben az értékcsökkenés változása 172,1 millió forint volt.

A rendelkezésre álló anyagi eszközök a Kúria szakmai tevékenységének ellátását biztosították.

A pénzügyi lehetőségeket messzemenően figyelembe vevő takarékos gazdálkodás eredménye, hogy a Kúria 2023-ban is valamennyi fizetési kötelezettségének határidőn belül eleget tett.

3.1.2. Gazdálkodás, a Kúria működési környezete

A tárgyévben a gazdálkodási feladatellátást kiemelten érintette az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Áht.) 6/B. § (2b) bekezdésének módosítása, amely értelmében 2023. szeptember 5. napjától a VI. Bíróságok fejezet 2. Kúria cím esetében a fejezetet irányító szervnek címzett hatásköröket – nevezetesen a tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, adatszolgáltatási és beszámolási feladatokat – a Kúria elnöke gyakorolja.

A Kúria gazdálkodása során alkalmazott legfontosabb rendszerek (FORRÁS.NET, KIRA, NEXONhr, KKVTR rendszer, Forrás KVK Vagyonkezelői kataszteri jelentő program) 2023-ban a jogszabályi előírásoknak megfelelően működtek.

3.1.3. Egyéb működési feltételek

Informatikai alkalmazások

A 2023-as év legnagyobb kihívása a Kúria honlapjának megújítása volt. A honlap tartalomkezelő rendszerének életeciklusa a végéhez közeledett, a támogatás megszűnése miatt elengedhetetlen volt a honlap műszaki megújítása. A műszaki megújítás nem terjedt ki a honlap arculatára és a feltöltött tartalmakra, a honlap kinézete nem változott. A megújítás lehetőséget teremtett a honlap üzemeltetési környezetének felülvizsgálatára. Az új oldal folyamatos rendelkezésre állásának és biztonságos üzemeltetésének érdekében tárhely szolgáltatót váltottunk. A honlap teljeskörű biztonsága érdekében még a megújítás fejlesztési fázisában a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat Kibervédelmi Intézettel sérülékenységi vizsgálatot végeztünk az esetleges biztonsági hiányosságok feltárása és kiküszöbölése érdekében.

A Bszi. 163. § (1b) bekezdés és a 197/C. § (2) bekezdéseiben foglaltaknak való megfelelés érdekében a Kúria 2012. január 1. napja és a 2020. december 31. napja között hozott és a Bírósági Határozatok Gyűjteményében (a továbbiakban: BHGY) közzétett határozatai elvi tartalmát (rövid tartalmát) a kollégiumok leellenőrizték. Az elvi tartalommal (rövid tartalommal) kiegészített összes határozatot az Országos Bírósági Hivatal közreműködésével a BHGY-ban közzétettük.

2023. június 1-jén lépett hatályba az egyes igazságügyi tárgyú törvényeknek a magyar helyreállítási és ellenállóképességi tervhez kapcsolódó módosításáról szóló 2023. évi X. törvény, amely jelentősen módosította a Bszi. ügyek elosztására vonatkozó rendelkezéseit. A rendelkezéseknek való megfelelés és az átláthatóság érdekében a Kúria honlapján heti bontásban közzétettük az ügyelosztási rendszer adatait. A bírósági ügyvitel szabályairól szóló 14/2002. (VIII. 1.) IM rendelet (Büsz.) módosításáról szóló 18/2023. (XII. 7.) IM rendelet folytán az OBH elnöke által jóváhagyott, ügyviteli számítógépes program, a BIIR központi informatikai fejlesztése vált indokolttá, amit az OBH felé jeleztünk, mivel a BIIR ügyviteli rendszer folyamatos továbbfejlesztése, a változó jogszabályi feltételeknek való megfeleltetése az OBH feladata.

2023-ban az összes Novell szerver funkcióját és a rajtuk futó alkalmazásokat átköltöztettük Microsoft Windows-os környezetbe, így a Novell rendszert sikerült teljeskörűen kiváltanunk Microsoft alapú rendszerrel.

Az informatikai biztonság

A Kúrián nem történt olyan biztonsági esemény, amely a helyi üzemeltetésű rendszerek tekintetében jelentős szolgáltatás kiesést okozott volna, nem fordult elő olyan eset, ami miatt a Kúria a jogszabályi kötelezettségeit nem tudta teljesíteni. A helyi szolgáltatások folyamatosan rendelkezésre álltak, a helyi kezelésű adatok tekintetében illetéktelen hozzáférés vagy adatvesztés nem történt.

Az információbiztonsági előírásoknak való minél magasabb fokú megfelelés érdekében a Kúria Informatikai Biztonsági Szabályzatának (a továbbiakban: IBSZ) felülvizsgálata és aktualizálása történt. A Szabályzat bővült a biztonság elemzési és eseménykezelési eljárásrenddel, munkakörök és feladatkörök besorolásának szabályaival, a frissítések telepítési feladataival és felelőseivel.

A teljes bírósági szervezetrendszerben a szerverek, számítógépek és laptopok vírusvédelmi rendszerének cseréje történt. Országosan a Microsoft Defender for Endpoint végpontvédelmi rendszert vezették be, amihez a Kúria is csatlakozott. Ennek a végpontvédelmi rendszernek az előnye, hogy sokkal több biztonsági funkcióval rendelkezik, mint egy hagyományos vírusvédelmi rendszer, így nemcsak a vírusokat ismeri fel, hanem a fejlett, komplex támadásokat is.

A Kúria mobil eszközeinek (mobiltelefonok és tabletek) védelme érdekében mobil eszköz menedzsment rendszert vezetünk be. Az alkalmazás segítségével távolról menedzselhetőek és felügyelhetőek a mobil eszközök, aminek köszönhetően egy eszköz elvesztése vagy ellopása esetén is gondoskodni tudunk az adatok védelméről.

2023-ban a Kúria biztonsági információ és eseménykezelő (SIEM) rendszerének megújítása is megtörtént. Az új rendszer egy kiberbiztonsági felügyeleti és naplóelemző megoldás, amely alkalmas fenyegetésvadászatra is. A rendszert olyan biztonsági csapdákkal (honeypot) is kiegészítettük, amelyek a támadó és a támadási módszereinek felismerésével az illetéktelen használatra vonatkozó kísérletek észlelésére, elhárítására szolgálnak.

A felhasználók biztonságtudatosságának fenntartása és növelése érdekében a Kúria elektronikus információbiztonsági felelőse havonta hírlevélben hívta fel a figyelmet az aktuális információbiztonsági kockázatokra, illetve rövid tájékoztatóban értesítette a felhasználókat az IBSZ módosításával kapcsolatos felhasználói tudnivalókról és a távmunka informatikai biztonságára vonatkozó szabályokról.

Az informatikai eszközállomány

Köszönhetően a helyi és központi forrásból megvalósított beszerzéseknek, 2023. évben az informatikai eszközök állományának avultsága jelentősen javult. A beszerzett eszközökkel a használatban lévő 6 évnél idősebb eszközök kiváltása megoldott, ezzel a Kúria megfelel a fenntarthatósági követelménynek, mivel évente az informatikai eszközök kb. 17%-át kell cserélni ahhoz, hogy az eszközállomány ne avuljon el.

A Kúria központi beszerzés keretében 40 darab számítógépet, 60 darab laptopot, 87 darab multifunkciós nyomtatót és egy szervert kapott az Országos Bírósági Hivataltól. Saját forrásból 86 darab számítógépet, 10 darab laptopot, 13 darab hálózati eszközt és egy szervert vásároltunk.

Biztonsági okok miatt szükségessé vált a wifi hálózatunk a belső hálózattól való teljes fizikai elkülönítése, a beszerzett hálózati eszközökkel ezt az elkülönítést meg tudtuk valósítani.